

zaaknummer 2012T707

11 december 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C. de Jongh, advocaat te Leiden,

tegen:

[naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester van het Aartsbisdom Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 16 april 2012. Op 16 mei 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van drs. [naam], Hoofd Personeelsdienst en Pastorale Organisatie Aartsbisdom Utrecht.

Op 24 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn zus en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Namens het Bisdom is verschenen de heer [naam] voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Toen klager ongeveer 13 jaar was werd hij misdienaar bij de [naam] in [plaats]. Aangeklaagde was daar pastor. Klager diende ongeveer één keer per drie weken de mis. Na de mis, meestal na de zaterdagavondmis, werd klager door aangeklaagde uitgenodigd in de pastorie om nog wat te drinken. De eerste keren werd klager aangespoord om naast aangeklaagde op de bank te gaan zitten. Klager kreeg dan iets te drinken, terwijl aangeklaagde over zijn been wreef. Na verloop van tijd breidde het strelen zich uit naar het kruis van klager. Nog weer later werden de handtastelijkheden intenser en werd klager aangespoord om zijn broek uit te doen. Ook werd hij gedwongen om zijn hand naar het geslachtsdeel van aangeklaagde te brengen, terwijl aangeklaagde intussen een erectie bij klager bewerkstelligde. Na verloop van tijd moest klager samen met aangeklaagde op de bank gaan liggen in een

zodanige positie dat klager en aangeklaagde elkaar gelijktijdig konden bevredigen. Soms ging aangeklaagde op de bank liggen en moest klager aangeklaagde oraal bevredigen.

Klager raakte volledig in de war door de handelingen van aangeklaagde. Hij wist dat het niet klopte, maar tegelijkertijd ontwaarde hij ook gevoelens van lust bij zichzelf. Hij wist zich met de situatie geen raad. Klager heeft uit schaamte nooit iets tegen zijn ouders durven zeggen. Toen klager ongeveer 16 jaar oud was, hield het misbruik vanzelf op.

2.2. Klager stelt dat zijn seksuele ontwikkeling ernstig is verstoord. Doordat klager zijn leven als priester in dienst van de kerk heeft gesteld, moest hij het celibaat naleven. Gecombineerd met het misbruik in zijn jeugd door aangeklaagde, kan klager niet omgaan met seksuele gevoelens. Klager is in [jaar] betrappt op het bezit van kinderpornografie en daarvoor veroordeeld. Naar aanleiding van zijn veroordeling is klager door de kerk op non-actief gesteld. Klager is van mening dat zijn vergriep en veroordeling direct verband houden met de misvorming van zijn seksuele ontwikkeling als gevolg van het seksueel misbruik in zijn jeugd.

2.3. Klager vindt dat zijn verhaal bij kan dragen aan een goede waarheidsvinding, waarbij zijn verhaal kan dienen als steunbewijs voor andere slachtoffers van aangeklaagde.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vertegenwoordiger van het bisdom heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Daarbij is gebleken dat oud-vicaris-generaal [naam] er melding van heeft gedaan dat aangeklaagde een minderjarig meisje uit [plaats] zou hebben misbruikt, alsmede minstens een andere minderjarige. Deze andere minderjarige zou klager kunnen zijn. Desgevraagd heeft klager dat echter ontkend tegenover [naam]. Daarnaast heeft [naam] in een brief van 2 mei 2012 aan mgr. drs. [naam] aangegeven dat aangeklaagde op verdachte wijze is overleden op het vliegveld van [plaats], nadat hij op vakantie was geweest met een minderjarige jongen. Mgr. [naam] heeft in een brief van 29 oktober 2010 aan de Commissie Deetman onder andere vermeld dat over aangeklaagde geruchten gingen dat hij homoseksuele contacten met jonge mannen zou (hebben) onderhouden. In het persoonsdossier van aangeklaagde is hierover echter niets te vinden. Ter zitting heeft de vertegenwoordiger van het bisdom aangegeven dat hij geen aanleiding heeft om te twijfelen aan het verhaal van klager.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfendertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt het verhaal van klager ondersteund door de bevindingen van het bisdom, zoals onder punt 3 omschreven, alsmede door de verklaring van de broer van klager, waarin deze aangeeft dat hij in de periode van [jaar] tot [jaar] op eenzelfde wijze als zijn broer is misbruikt door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas ongeveer 13 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij had moeten kunnen vertrouwen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De vertegenwoordiger van het bisdom heeft daartoe een eerste stap gedaan door in zijn reactie op het klaagschrift zijn spijt te betuigen en zijn oprechte verontschuldigungen aan te bieden aan klager.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Aartsbisschop van Utrecht de klacht gegrond te verklaren, het leed van klager te erkennen en daarvoor oprechte excuses aan te bieden.

Dit advies is vastgesteld op 11 december 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en mr. M.P.P.M. Merx, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Aartsbisschop van Utrecht en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Aartsbisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Aartsbisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Aartsbisschop.